

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2021. gada 25. martā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Piemērojamās tiesības – Regulas (EK) Nr. 864/2007 un (EK) Nr. 593/2008 – Piemērojamība laikā – Tiesas kompetences neesamība – Tiesas Reglamenta 94. pants – Tiesu iestāžu sadarbība civillietās – Regula (ES) Nr. 1215/2012 – 1. panta 1. punkts – Materiālā piemērošanas joma – Jēdziens “civillietas un komerclietas” – 7. panta 1. punkts – Jēdzieni “lietas, kas attiecas uz ligumiem” un “pakalpojumu sniegšana” – 24. panta 1. punkts – Jēdziens “nekustamā īpašuma noma/īre” – Regula (EK) Nr. 1393/2007 – Tiesas un ārpus tiesas dokumentu izsniegšana – Notāri, kas darbojas piespiedu izpildes procedūrās – Procedūra ar mērķi piedzīt diennakts talona maksu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai norobežotā stāvvietā uz publiska ceļa

Lietā C-307/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Visoki trgovački sud* (Augstā komerclietu tiesa, Horvātija) iesniedza ar 2019. gada 26. marta lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 11. aprīlī, tiesvedībā

Obala i lučice d.o.o.

pret

NLB Leasing d.o.o.,

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], tiesneši L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], K. Toadere [*C. Toader*] (referente), M. Safjans [*M. Safjan*] un N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],

ģenerālvokāts: M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Obala i lučice d.o.o.* vārdā – *M. Kuzmanović, odvjetnik*,
- Horvātijas valdības vārdā – *G. Vidović Mesarek*, pārstāve,
- Vācijas valdības vārdā – *J. Möller, R. Kanitz, M. Hellmann un E. Lankenau*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – horvātu.

- Slovēnijas valdības vārdā – *J. Morela*, pārstāve,
 - Eiropas Komisijas vārdā – *M. Wilderspin* un *M. Mataija*, pārstāvji,
- noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2020. gada 26. novembra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 56. pantu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 864/2007 (2007. gada 11. jūlijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām (“Roma II”) (OV 2007, L 199, 40. lpp.; turpmāk tekstā – “regula “Roma II””), 4. panta 1. punktu, 10. panta 1. punktu, 11. panta 1. punktu un 12. panta 1. punktu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1393/2007 (2007. gada 13. novembris) par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (“dokumentu izsniegšana”), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000 (OV 2007, L 324, 79. lpp.), Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 593/2008 (2008. gada 17. jūnijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I) (OV 2008, L 177, 6. lpp.; un labojums – OV 2009, L 309, 87. lpp., turpmāk tekstā – “Regula “Roma I””) 4. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktu un 2. punktu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (OV 2012, L 351, 1. lpp.) 7. panta 1. un 2. punktu un 24. panta 1. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp sabiedrību ar juridisko adresi Horvātijā *Obala i lučice d.o.o.* (turpmāk tekstā – “*Obala*”) un Slovēnijā reģistrēto sabiedrību *NLB Leasing d.o.o.* par prasību attiecībā uz maksas piedziņu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai norobežotā stāvvietā uz publiska ceļa.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Regula “Roma II”

- 3 Regulas “Roma II” 31. pantā “Piemērošana laikā” ir noteikts:

“Šo regulu piemēro notikumiem, kas rada kaitējumu un kas iestājas pēc tās stāšanās spēkā.”

Regula Nr. 1393/2007

- 4 Regulas Nr. 1393/2007 1. panta “Darbības joma” 1. punktā ir noteikts:

“Šo regulu piemēro civillietās un komerclietās, ja tiesas vai ārpustiesas dokuments ir jāpārsūta no vienas dalībvalsts uz otru izsniegšanai šajā valstī. To nepiemēro jo īpaši ieņēmumu, muitas un administratīvos jautājumos vai jautājumos saistībā ar valsts atbildību par darbību vai bezdarbību, īstenojot valsts varu (“*acta iure imperii*”).”

- 5 Saskaņā ar šīs regulas 14. pantu “Izsniegšana, izmantojot pasta pakalpojumus”:

“Katrai dalībvalstij, izmantojot pasta pakalpojumus, ierakstītā vēstulē ar saņemšanas apstiprinājumu vai izmantojot kaut ko līdzvērtīgu, ir tiesības tieši izsniegt tiesas dokumentus personām, kas dzīvo citā dalībvalstī.”

- 6 Minētās regulas 16. pantā “Pārsūtīšana” ir noteikts:

“Ārpustiesas dokumentus saskaņā ar šo regulu var pārsūtīt izsniegšanai citā dalībvalstī.”

- 7 Regula Nr. 1393/2007, kas bija spēkā pamatlietas faktu norises laikā, ir atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/1784 (2020. gada 25. novembris) par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (“dokumentu izsniegšana”) (OV 2020, L 405, 40. lpp.).

Regula “Roma I”

- 8 Saskaņā ar Regulas “Roma I” 28. pantu “Piemērošana laikā”:

“Šo regulu piemēro līgumiem, kas noslēgti, sākot ar 2009. gada 17. decembri.”

Regula Nr. 1215/2012

- 9 Regulas Nr. 1215/2012 10. un 15. apsvērumā ir noteikts:

“(10) Šīs regulas darbības jomā būtu jāietver galvenie civiltiesiskie un komerciālie jautājumi, izņemot dažus skaidri noteiktus jautājumus [..].

[..]

(15) Jurisdikcijas noteikumiem vajadzētu būt ļoti paredzamiem, un tiem būtu jābalstās uz principu, ka jurisdikcijas pamatā ir atbildētāja domicils. Jurisdikcijai vienmēr vajadzētu būt pieejamai ar šādu pamatojumu, izņemot dažas skaidri noteiktās situācijās, kurās strīda priekšmets vai pušu autonomija garantē citu sasaistes faktoru. Juridiskas personas domicils jānosaka autonomi, lai kopējos noteikumus padarītu pārskatāmākus un novērstu jurisdikcijas kolīzijas.”

- 10 Šīs regulas 1. panta 1. punktā ir noteikts:

“Šo regulu piemēro civillietās un komerclietās neatkarīgi no tiesas būtības. Tā neattiecas jo īpaši uz nodokļu, muitas vai administratīvajām lietām vai uz valsts atbildību par darbību un bezdarbību, īstenojot valsts varu (*acta iure imperii*).”

- 11 Minētās regulas 4. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Saskaņā ar šo regulu personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, var iesūdzēt minētās dalībvalsts tiesā neatkarīgi no viņu pilsonības.”

- 12 Saskaņā ar šīs pašas regulas 7. panta 1. un 2. punktu:

“Personu, kuras domicils ir kādā dalībvalstī, var iesūdzēt citā dalībvalstī:

1. a) lietās, kas attiecas uz līgumiem, – attiecīgās saistības izpildes vietas tiesās;;

- b) šā noteikuma mērķiem un, ja vien nepastāv citāda vienošanās, attiecīgās saistības izpildes vieta ir:
- preču iegādes gadījumā – vieta dalībvalstī, kur saskaņā ar līgumu preces piegādāja vai tās būtu bijis jāpiegādā,
 - pakalpojumu sniegšanas gadījumā – vieta dalībvalstī, kur saskaņā ar līgumu pakalpojumu sniedza vai tas būtu bijis jāsniedz;
- c) ja nepiemēro b) apakšpunktu, tad piemēro a) apakšpunktu;

2. lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu, – tās vietas tiesās, kur iestājies vai var iestāties notikums, kas rada kaitējumu.”

13 Regulas Nr. 1215/2012 24. pantā ir noteikts:

“Šādām dalībvalsts tiesām ir izņēmuma jurisdikcija neatkarīgi no pušu domicila:

1. lietā, kuras priekšmets ir lietu tiesības saistībā ar nekustamo īpašumu vai nekustamā īpašuma noma/īre – tās dalībvalsts tiesām, kurā atrodas īpašums.

[..]”

Horvātijas tiesības

Likums par piespiedu izpildi

14 *Ovršni zakon* (Likums par piespiedu izpildi; *Narodne novine*, br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 un 73/17) 1. pantā notāriem ir piešķirtas pilnvaras veikt parādu piespiedu piedziņu uz “publiska akta” pamata, izdodot izpildrakstu kā izpildes rikojumu, bez atbildētāja skaidri paustas piekrišanas.

Likums par ceļu satiksmes drošību

15 *Zakon o sigurnosti prometa na cestama* (Likums par ceļu satiksmes drošību; *Narodne novine*, br. 67/08, 48/10 un 74/11) 1. pantā ir paredzēts, ka šī likuma mērķis ir tostarp definēt pamatprincipus, kas attiecas uz lietotāju un citu personu savstarpējām attiecībām un rīcību ceļu satiksmē, pamatnosacījumiem satiksmes drošības jomā, kuriem ir jāatbilst ceļiem, ceļu satiksmes noteikumiem, ceļa zīmju sistēmai un norādījumiem, kurus sniedz darbinieki, kas ir pilnvaroti likt ievērot šos noteikumus.

16 Saskaņā ar šī likuma 5. pantu:

“(1) Vietējās un autonomās reģionālās pašvaldības atbilstoši šī likuma normām ar iekšlietu ministra apstiprinājumu reglamentē satiksmi savā teritorijā, tostarp:

[..]

6. stāvlaukumus un transportlīdzekļu novietošanas stāvēšanai kārtību, transportlīdzekļu novietošanas stāvēšanai aizliegumus, kā arī ierobežotos stāvlaukumus, [..].”

Lēmums par transportlīdzekļu novietošanu stāvēšanai Zadaras pilsētā

- 17 *Odluka o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Zadru* (Lēmums par transportlīdzekļu novietošanas stāvēšanai organizēšanu un apmaksas kārtību Zadaras pilsētā; *Glasnik Grada Zadra*, br. 4/11), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – “Lēmums par transportlīdzekļu novietošanu stāvēšanai Zadaras pilsētā”), ir noteikta transportlīdzekļu novietošanas stāvēšanai organizēšana un apmaksas kārtība publiskajās maksas autostāvvietās.
- 18 Šī lēmuma 2. pantā publiskās autostāvvietas ir definētas kā “sabiedriskas vietas, kurās ir paredzēta transportlīdzekļu apstāšanās un novietošana stāvēšanai”.
- 19 Minētā lēmuma 4. pantā ir noteikts, ka publiskās autostāvvietas ir marķētas ar ceļa zīmēm atbilstoši Likumam par ceļu satiksmes drošību.
- 20 Saskaņā ar šī paša lēmuma 5. pantu publisko autostāvvietu marķēšanu veic stāvvietu organizators pilsētas administrācijas kompetentā dienesta uzraudzībā.
- 21 Lēmuma par transportlīdzekļu novietošanu stāvēšanai Zadaras pilsētā 6. pantā ir noteiktas dienas un stundas, kurās ir jāveic maksa par transportlīdzekļu novietošanu stāvēšanai.
- 22 Šī lēmuma 7. pantā ir noteikts:
- “Apstādinot savu transportlīdzekli vai novietojot to stāvēšanai publiskā stāvvietā, transportlīdzekļa vadītājs vai īpašnieks ar stāvvietas apsaimniekotāju noslēdz līgumu par publiskās autostāvvietas lietošanu, izmantojot diennakts talonu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai [...], un pieņem šajā lēmumā paredzētos līguma par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai vispārīgos noteikumus.”
- 23 Saskaņā ar minētā lēmuma 9. pantu diennakts talons, kas ir derīgs 24 stundas pēc tā izsniegšanas, atbilst stundas likmes par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai noteiktā zonā reizinājumam ar transportlīdzekļa novietošanas stāvēšanai par maksu stundu skaitu, par kurām 24 stundu ilgā laikposmā ir jāmaksā par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai.
- 24 Šī paša lēmuma 10. pantā ir paredzēts, ka diennakts talona maksas iekasēšana tiek veikta, nomaksājot rēķinu par diennakts talonu stāvvietas apsaimniekotāja norēķinu kontā vai apmaksājot diennakts talonu stāvvietas apsaimniekotāja kasē.
- 25 Atbilstoši Lēmuma par transportlīdzekļu novietošanu stāvēšanai Zadaras pilsētā 12. pantam stāvvietas lietotājam, kuram ir izsniegts diennakts talons un rēķins par šo talonu, ir pienākums to apmaksāt astoņu dienu laikā no tā izsniegšanas datuma.
- 26 Šī lēmuma 13. pantā ir paredzēts, ka tad, ja stāvvietas lietotājs neapmaksā diennakts talonu noteiktajā termiņā, viņam ir pienākums astoņu dienu laikā papildus diennakts talona summai segt arī faktiskās izmaksas un likumiskos nokavējuma procentus, kuri ir jānorāda rēķinā. Ja stāvvietas lietotājs neapmaksā diennakts talonu, faktiskās izmaksas un likumiskos nokavējuma procentus noteiktajā termiņā, stāvvietas apsaimniekotājs savā vārdā un savās interesēs uzsāk tiesvedību pret šo lietotāju.

Pamatlieta, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

- 27 2017. gada 20. februārī *Obala*, kas ir Zadaras [*Zadar*] pilsētas (Horvātija) izveidota komercsabiedrība, kuras mērķis ir maksas iekasēšana par transportlīdzekļu novietošanu stāvēšanai uz publiska ceļiem, pie Horvātijā praktizējoša notāra uzsāka pret *NLB Leasing* piespiedu izpildes procedūru, pamatojoties uz publisku aktu, par tādu izdevumu piedziņu, kas atbilst diennakts talona summai par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai norobežotā stāvvietā uz publiska ceļa Zadarā. No lūguma sniegt prejudiciālu

nolēmumu izriet, ka šī transportlīdzekļa atrašanās stāvvietā tika konstatēta 2012. gada 30. jūnijā plkst. 13.02 un ka *Obala* pieprasa diennakts talona apmaksu par pilnu transportlīdzekļa novietošanas stāvēšanai diennakti.

- 28 2017. gada 8. martā šis notārs izdeva izpildrakstu, ar kuru viņš uzdeva *NLB Leasing* samaksāt pieprasīto parādu 84 Horvātijas kunu (HRK) (aptuveni 11 EUR) apmērā kā galveno parādu, kas ir diennakts maksa par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai, kā arī summas 1235 HRK (aptuveni 165 EUR) apmērā par izdevumiem, kas radušies saistībā ar procedūru, un 506,25 HRK (aptuveni 67 EUR) kā paredzamos procedūras izdevumus.
- 29 Lai izpildrakstu izsniegtu *NLB Leasing*, notārs balstījās uz Regulas Nr. 1393/2007 14. pantu un nosūtīja ierakstītu vēstuli ar saņemšanas apstiprinājumu.
- 30 *NLB Leasing* iesniedza iebildumu pret šo izpildrakstu. *Trgovački sud u Pazinu* (Pazinas komerclietu tiesa, Horvātija) minēto izpildrakstu atcēla, ciktāl tajā bija noteikta piespiedu izpilde, bet atzina, ka tai nav jurisdikcijas izskatīt iebildumu, un nodeva lietu *Trgovački sud u Zadru* (Zadaras komerclietu tiesa, Horvātija), kura savukārt noraidīja savu jurisdikciju un saistībā ar šo negatīvo jurisdikcijas kolīziju vērsās iesniedzējtiesā.
- 31 Iesniedzējtiesai ir šaubas par vairākiem pamatlietas aspektiem, konkrēti par to, vai likumīga ir izpildraksta izsniegšana atbildētājam, nosūtot ierakstītu vēstuli ar saņemšanas apstiprinājumu, piespiedu izpildes procedūrā, kas uzsākta pie notāra, pamatojoties uz publisku aktu, par tiesisko attiecību, kuras pastāv starp pamatlietas pusēm, kvalifikāciju, lai noteiktu Horvātijas tiesu jurisdikciju izskatīt šo strīdu, kā arī par piemērojamajām materiālajām tiesībām.
- 32 Šai tiesai vispirms nav skaidrs, vai notāri, kas nav “tiesas” Regulas Nr. 1215/2012 izpratnē, var balstīties uz Regulas Nr. 1393/2007 normām, lai veiktu savu izpildrakstu izsniegšanu uz publiska akta pamata uzsāktās piespiedu izpildes procedūrās un vai saistībā ar tādiem strīdiem kā pamatlietā aplūkotais tiesa var veikt izpildu aktu izsniegšanu atbildētājiem, pamatojoties uz Regulu Nr. 1393/2007.
- 33 Iesniedzējtiesai turpinājumā ir šaubas par jēdziena “civillietas un komerclietas” tvērumu Regulas Nr. 1215/2012 1. panta izpratnē, lai noteiktu, vai tās jurisdikcijā ietilpst strīds attiecībā uz diennakts talona maksas piedziņu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai norobežotā stāvvietā uz publiska ceļa.
- 34 Šajā ziņā tā apgalvo, ka saskaņā ar Likuma par ceļu satiksmes drošību 5. panta 1. punkta 6. apakšpunktu un Noteikumiem par pašvaldību darbību vietējās pašvaldības pieņem lēmumus par stāvlaukumiem un deleģē savas publiskās varas prerogatīvas pilsētas pašvaldības komercuzņēmumiem, kas ir izveidoti, lai iekasētu maksas par transportlīdzekļu novietošanu stāvēšanai.
- 35 Šajā gadījumā Lēmumā par transportlīdzekļu novietošanu stāvēšanai Zadaras pilsētā ir noteiktas tostarp zonas transportlīdzekļu novietošanas stāvēšanai, kā arī laikposms, kurā tiek veikta maksas iekasēšana par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai uz publiskiem ceļiem, talona cena atbilstoši stundas likmei, kā arī diennakts talona cena par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai, ja tiek konstatēta tāda transportlīdzekļa atrašanās publiskā stāvlaukumā, par ko nav ticis apmaksāts talons atbilstoši stundas likmei vai ir beidzies laiks, uz kuru tas ir iegādāts.
- 36 Iesniedzējtiesas ieskatā pienākums apmaksāt diennakts talonu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai ir noteikts vienpusēji un tam ir represīvs raksturs, kas var tikt interpretēts kā sods, ja maksa par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai nav tikusi brīvprātīgi iepriekš samaksāta atbilstoši stundas likmei vai tad, ja ir beidzies laikposms, par kuru tā ir tikusi samaksāta.

- 37 Šī tiesa uzskata, ka pastāv atšķirība starp transportlīdzekļu novietošanu stāvēšanai, no vienas puses, nožogotos stāvlaukumos, kuros lietotāji izņem talonu, kas apliecina laiku, kad viņi iebruc šajos stāvlaukumos, un sedz maksu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai izbraukšanas laikā no minētajiem stāvlaukumiem, un tas atbilstot klasiskiem civiltiesību līgumiem un tādējādi – civillietām, un, no otras puses, pamatlietā aplūkoto transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai, par kuru maksa tika segta iepriekš attiecībā uz noteiktu laikposmu, kurā pārsniegšanas gadījumā ir jāapmaksā represīva rakstura diennakts talons.
- 38 Piedevām gadījumā, ja pamatlieta ietilptu Regulas Nr. 1215/2012 piemērošanas jomā, iesniedzējtiesai ir šaubas par jurisdikcijas noteikumiem, kas ir piemērojami saskaņā ar šīs regulas normām.
- 39 Šajā ziņā šī tiesa apgalvo, ka saskaņā ar Horvātijas tiesu judikatūru parasti tiek uzskatīts, ka līgums par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai tiek noslēgts, tiklīdz transportlīdzeklis tiek novietots stāvēšanai norobežotā vietā uz publiska ceļa. Tomēr rodoties jautājums, vai šis līgums ir jākvalificē kā pakalpojumu sniegšanas līgums vai nekustamā īpašuma nomas/ires līgums.
- 40 Šī tiesa uzskata, ka tad, ja šāds līgums par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai tiktu kvalificēts kā pakalpojumu sniegšanas līgums, varētu būt runa par LESD 56. pantā paredzētās pakalpojumu sniegšanas brīvības apdraudējumu. Turklāt Horvātijas tiesu jurisdikcija varot tikt pamatota ar Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punktu. Tomēr, ņemot vērā Tiesas judikatūru un it īpaši 2009. gada 23. aprīļa spriedumu *Falco Privatstiftung un Rabitsch (C-533/07, EU:C:2009:257)*, iesniedzējtiesai nav skaidrs, vai *Obala* darbība, kas šajā gadījumā izpaužas vienīgi kā stāvvietas marķēšana un maksas iekasēšana par transportlīdzekļu novietošanu stāvēšanai, ir pietiekama, lai to varētu kvalificēt kā “pakalpojumu” šīs judikatūras izpratnē.
- 41 Runājot par iespējamo līguma par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai kvalificēšanu par nekustamā īpašuma ires/nomas līgumu Regulas Nr. 1215/2012 24. panta 1. punkta izpratnē, iesniedzējtiesa apgalvo, ka atšķirībā no vispārīgo tiesību nekustamā īpašuma ires/nomas līguma, attiecībā uz kuru ir prasīta rakstveida forma, jo citādi līgums nav spēkā, līgums par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai netiek noslēgts rakstveidā. Piedevām uz stāvēšanai novietotajiem transportlīdzekļiem neesot ķīlas tiesību. Tomēr varot tikt apgalvots, ka tiek aizņemta noteikta nekustamā īpašuma platība, un tādējādi esot zināma līdzība starp līgumu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai un nekustamā īpašuma nomas/ires līgumu.
- 42 Turklāt iesniedzējtiesa izvirza pieņēmumu, ka transportlīdzekļa novietošanai stāvēšanai uz publiska ceļa nav līgumisks raksturs, un tai nav skaidrs, vai – tā kā stāvvietas lietotājs neiegādājās talonu atbilstoši stundas likmei – var tikt uzskatīts, ka viņa atbildībai varētu būt neatļautas darbības vai kvazidelikta raksturs Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punkta izpratnē.
- 43 Visbeidzot, šai tiesai ir šaubas par piemērojamajiem tiesību aktiem. Tā apgalvo, ka šajā gadījumā novietošana ir notikusi 2012. gada 30. jūnijā, proti, pirms datuma, kad Horvātijas Republika pievienojās Eiropas Savienībai, un tādējādi, ņemot vērā Tiesas judikatūru attiecībā uz līgumiem, kas ir noslēgti pirms šī pievienošanās datuma, it īpaši 2014. gada 5. novembra rīkojumu *VG Vodoopskrba (C-254/14, nav publicēts, EU:C:2014:2354)*, kā arī 2019. gada 14. februāra spriedumu *Milivojević (C-630/17, EU:C:2019:123)*, tai nav skaidrs, vai Regulu “Roma I” un “Roma II” normas ir piemērojamas pamatlietā.
- 44 Šajos apstākļos *Visoki trgovački sud* (Augstā komercietu tiesa, Horvātija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai notāri ir pilnvaroti veikt dokumentu izsniegšanu saskaņā ar Regulu [Nr. 1393/2007], paziņojot savus lēmumus lietās, kurās nav piemērojama Regula Nr. 1215/2012, ņemot vērā to, ka Horvātijā notāri, tiem darbojoties to kompetenču robežās, kas piespiedu izpildes procedūrās, pamatojoties uz “publisku aktu”, tiem ir noteiktas valsts tiesības, neietilpst jēdzienā “tiesa” Regulas Nr. 1215/2012

izpratnē? Citiem vārdiem, tā kā notāri nav iekļauti jēdzienā “tiesa” Regulas Nr. 1215/2012 izpratnē, vai tie, darbojoties to kompetenču robežās, kas piespiedu izpildes procedūrās, pamatojoties uz “publisku aktu”, tiem ir noteiktas valsts tiesībās, var piemērot Regulas [Nr. 1393/2007] noteikumus par dokumentu izsniegšanu?

- 2) Vai var uzskatīt, ka [lieta par] transportlīdzekļa novietošanu stāvvietā uz ielas un uz publiska ceļa, ja tiesības iekasēt maksu ir noteiktas Likumā par ceļu satiksmes drošību un noteikumus par pašvaldību kā valsts pārvaldes iestāžu darbību, ir civillieta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas [Nr. 1215/2012], kas reglamentē tiesu jurisdikciju, kā arī spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās, izpratnē, īpaši, ņemot vērā, ka brīdī, kad tiek konstatēts, ka transportlīdzeklim nav stāvvietas talona vai kuram ir nederīgs stāvvietas talons, uz šo transportlīdzekli nekavējoties tiek attiecināts pienākums veikt dienas maksu tā, it kā tas stāvvietā būtu bijis novietots visu dienu, neatkarīgi no precīza stāvvietas izmantošanas ilguma, tādējādi šādas dienas maksas iekasēšanai ir sankcijas raksturs, precizējot, ka dažās dalībvalstīs šāda novietošana stāvvietā tiek uzskatīta par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu?
- 3) Vai iepriekš minētajās tiesvedībās saistībā ar transportlīdzekļa novietošanu uz ielas un uz publiska ceļa, ja tiesības iekasēt maksu ir noteiktas Likumā par ceļu satiksmes drošību un noteikumus par pašvaldību kā valsts pārvaldes iestāžu darbību, tiesneši var izsniegt dokumentu atbildētājiem citā dalībvalstī, piemērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu [Nr. 1393/2007]?

Ja, pamatojoties uz iepriekš minētajiem jautājumiem, tiktu atzīts, ka šāda veida novietošana stāvvietā ir civillieta, tiek uzdoti šādi papildu jautājumi:

- 4) Šajā lietā tiek piemērota prezumpcija, ka ir ticis noslēgts līgums par minēto novietošanu stāvvietā uz ielas noteiktā vietā, izmantojot horizontālu un/vai vertikālu marķējumu, proti, tiek uzskatīts, ka, novietojot stāvvietā, tiek noslēgts līgums, un, ja netiek samaksāta cena atbilstīgi stāvvietas stundas likmei, ir jāmaksā dienas maksa. Tāpēc tiek uzdots jautājums, vai šāda prezumpcija par līguma noslēgšanu par šādu novietošanu stāvvietā un piekrišana veikt dienas maksu gadījumā, ja nav iegādāts talons atbilstoši stāvvietas stundas likmei vai ja ir beidzies iegādātā talona derīguma termiņš, ir pretrunā pamatnoteikumiem par pakalpojumu sniegšanu, kas paredzēti LESD 56. pantā un citos [...] Savienības *acquis* noteikumos.
- 5) Novietošana stāvvietā šajā lietā notika Zadarā, Horvātijā, tādēļ pastāv saikne starp šo līgumu un Horvātijas tiesām. Tomēr, vai šāda novietošana stāvvietā ir uzskatāma par “pakalpojumu” atbilstoši Regulas [Nr. 1215/2012] 7. panta 1. punktam, ņemot vērā, ka jēdziens “pakalpojums” nozīmē, ka persona, kas sniedz pakalpojumu, veic konkrētu darbību, proti, ka tā veic šo konkrēto darbību apmaiņā pret atlīdzību[?] Tādējādi tiek uzdots jautājums, vai apelācijas sūdzības iesniedzējas darbība ir pietiekama, lai to uzskatītu par pakalpojumu[.] Ja Horvātijas tiesām nav īpašas jurisdikcijas saskaņā ar Regulas [Nr. 1215/2012] 7. panta 1. punktu, jurisdikcija izskatīt lietu būtu otras puses apelācijas tiesvedībā domicila tiesai.
- 6) Vai novietošanu stāvvietā uz ielas un uz publiska ceļa, ja tiesības iekasēt maksu ir noteiktas Likumā par ceļu satiksmes drošību un noteikumus par pašvaldību darbību kā valsts iestāžu darbību un ja iekasēšana tiek veikta vienīgi noteiktā dienas laikā, var uzskatīt par nekustamā īpašuma nomu, pamatojoties uz Regulas [Nr. 1215/2012] 24. panta 1. punktu?
- 7) Vai, ja šajā lietā nav iespējams piemērot iepriekš minēto prezumpciju, ka šāda novietošana stāvvietā rada līguma noslēgšanu (ceturtais prejudiciālais jautājums), vai šāda veida novietošanu stāvvietā, attiecībā uz kuru pilnvaras stāvvietas maksas iekasēšanai izriet no Likuma par ceļu satiksmes drošību un attiecībā uz kuru ir paredzēts samaksāt dienas maksu, ja iepriekš nav veikts stundas maksājums par stāvvietas izmantošanu vai ja ir beidzies laiks, uz kuru tika iegādāts talons, var uzskatīt par neatļautu darbību vai kvazideliktu Regulas [Nr. 1215/2012] 7. panta 2. punkta nozīmē?

8) Šajā gadījumā novietošana stāvēšanai notika 2012. gada 30. jūnijā plkst. 13.02, proti, pirms Horvātijas Republikas pievienošanās [..] Savienībai. Tāpēc tiek uzdots jautājums, vai šajā lietā ir piemērojamas regulas par piemērojamiem tiesību aktiem, proti, Regula [“Roma I”] vai Regula [“Roma II”], ņemot vērā to piemērojamību laikā?

Ja Eiropas Savienības Tiesas jurisdikcijā ir sniegt atbildi par materiālo tiesību piemērošanu, tiek uzdots nākamais jautājums:

9) Vai prezumpcija, ka šāda novietošana stāvvietā rada līguma noslēgšanu un ietver piekrišanu samaksāt dienas maksu, ja maksa nav veikta atbilstoši stāvvietas stundu likmei vai ja ir beidzies laiks, uz kuru tika iegādāts talons, ir pretrunā LESD 56. pantā un citos [..] Savienības *acquis* noteikumos paredzētajiem pamatnoteikumiem pakalpojumu sniegšanas jomā, neatkarīgi no tā, vai transportlīdzekļa īpašnieks ir fiziska vai juridiska persona? Citiem vārdiem, vai attiecībā uz materiālo tiesību aktu normu noteikšanu šajā gadījumā var piemērot Regulas [“Roma I”] 4. panta noteikumus (zinot, ka lietā nav nekādu pierādījumu tam, ka puses būtu panākušas vienošanos par piemērojamo tiesisko regulējumu)?

- ja tiktu uzskatīts, ka ir noslēgts līgums, vai šajā lietā būtu runa par pakalpojumu līgumu, proti, vai šādu līgumu par novietošanu stāvvietā var uzskatīt par pakalpojumu Regulas [“Roma I”] 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē?
- pakārtoti, vai šādu novietošanu stāvvietā varētu uzskatīt par nomas līgumu saskaņā ar Regulas [“Roma I”] 4. panta 1. punkta c) apakšpunktu?
- pakārtoti, ja tiktu uzskatīts, ka uz šādu novietošanu stāvvietā attiecas Regulas [“Roma I”] 4. panta 2. punkts, rodas jautājums, kurš ir raksturīgais pakalpojums, jo apelācijas sūdzības iesniedzēja būtībā vienīgi marķē ielas virsmu stāvvietas nolūkiem un iekasē stāvvietas maksu, savukārt otra puse apelācijas tiesvedībā novieto transportlīdzekli stāvēšanai un maksā par stāvvietu. Faktiski, ja tiktu uzskatīts, ka raksturīgo pakalpojumu sniedz apelācijas sūdzības iesniedzēja, tiktu piemērotas Horvātijas tiesības, savukārt, ja raksturīgo pakalpojumu sniegtu otra puse apelācijas tiesvedībā, tiktu piemērotas Slovēnijas tiesības. Tomēr, ņemot vērā, ka tiesības iekasēt maksu par stāvvietu šajā gadījumā reglamentē Horvātijas tiesību akti, ar kuriem līdz ar to līgumam ir ciešāka saikne, vai šajā gadījumā tomēr papildus var piemērot Regulas [“Roma I”] 4. panta [3.] punkta noteikumus?
- ja tiktu uzskatīts, ka pastāv Regulā [“Roma II”] minētās ārpuslīgumiskās saistības, vai šo ārpuslīgumisko saistību varētu uzskatīt par kaitējumu, un tādējādi piemērojamie tiesību akti tiktu noteikti saskaņā ar [šīs] regulas [..] 4. panta 1. punktu?
- pakārtoti, vai šāda veida novietošanu stāvēšanai varētu uzskatīt par netaisnu iedzīvošanos, un tādējādi piemērojamie tiesību akti tiktu noteikti saskaņā ar Regulas [“Roma II”] 10. panta 1. punktu?
- pakārtoti, vai šāda veida novietošanu stāvēšanai varētu uzskatīt par *negotiorum gestio*, un tādējādi piemērojamie tiesību akti tiktu noteikti saskaņā ar Regulas [“Roma II”] 11. panta 1. punktu?
- pakārtoti, vai šāda veida novietošanu stāvēšanai varētu uzskatīt par otras puses apelācijas tiesvedībā atbildību saskaņā ar *culpa in contrahendo*, un tādējādi piemērojamie tiesību akti tiktu noteikti saskaņā ar Regulas [“Roma II”] 12. panta 1. punktu?”

- 45 Ar koronavīrusa pandēmiju saistīto veselības apdraudējumu dēļ Tiesas pirmā palāta ar 2020. gada 22. aprīļa lēmumu nolēma lemt, nenoturot tiesas sēdi mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai, kas šajā lietā sākotnēji bija paredzēta, un uzdeva pusēm un Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. pantā minētajām ieinteresētajām personām rakstveida atbilžu sniegšanai vairākus jautājumus, uz kuriem atbildēja *Obala*, Horvātijas un Slovēnijas valdības, kā arī Komisija.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmā, trešā un ceturtā jautājuma, kā arī devītā jautājuma pirmās daļas pieņemamību

- 46 *Obala* un Horvātijas valdība atsauca uz lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu nepieņemamību, jo būtībā iesniedzējtiesa neesot pietiekami izklāstījusi pamatojumu tam, lai uzdotu šos prejudiciālos jautājumus, vai arī to, kāda nozīme attiecībā uz pamatlietu būtu Tiesas iespējamai atbildei uz šiem, kā tās uzskata, faktiskā rakstura jautājumiem. Piedevām, kā norāda *Obala*, var tikt uzskatīts, ka šajā gadījumā nav strīda, jo saskaņā ar valsts procesuālo tiesību noteikumiem pirmajai tiesai, kura izskatīja pamatlietu, esot bijis jānoraida iebildums pret izpildrakstu, kas izdots uz publiska akta pamata, ne tikai tāpēc, ka šo iebildumu bija sagatavojusi persona, kura nebija pilnvarota pārstāvēt atbildētāju izpildes procedūrā, bet turklāt arī citā, nevis horvātu valodā.
- 47 Kā norāda Komisija, iesniedzējtiesai ir jālemj tiesvedībā, kas attiecas vienīgi uz jurisdikcijas kolīzijas konfliktu starp divām tiesām. Tādējādi tai ir uzticēts vienīgi jautājums par to, kurai no abām attiecīgajām tiesām ir teritoriālā jurisdikcija. Līdz ar to šīs iestādes ieskatā tikai jautājumiem par Regulas Nr. 1215/2012 interpretāciju ir nozīme šīs jurisdikcijas kolīzijas atrisināšanā. Pārējiem jautājumiem par dokumentu izsniegšanu un piemērojamo tiesību aktu noteikšanu neesot nekādas saistības ar pamatlīetas priekšmetu un tādējādi tie esot nepieņemami.
- 48 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa ir uzdevusi savas atbildības ietvaros noteiktā tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu kontekstā un kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas uzdotu prejudiciālu jautājumu saskaņā ar LESD 267. pantu tikai tad, ja, konkrēti, nav izpildītas Tiesas Reglamenta 94. pantā izvirzītās prasības attiecībā uz lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu saturu vai ja ir acīmredzams, ka Savienības tiesību normas interpretācijai vai spēkā esamības vērtējumam, ko lūgusi valsts tiesa, nav nekādas saistības ar pamatlīetas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, vai ja problēmai ir hipotētisks raksturs (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2020. gada 9. jūlijs, *Verein für Konsumenteninformation*, C-343/19, EU:C:2020:534, 19. punkts, un 2020. gada 3. septembris, *Supreme Site Services u.c.*, C-186/19, EU:C:2020:638, 42. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 49 Tāpat no pastāvīgās judikatūras izriet, ka, lai varētu tikt sniegta valsts tiesai noderīga Savienības tiesību interpretācija, ir nepieciešams, lai šī tiesa definētu faktiskos apstākļus un tiesisko regulējumu, kas veido kontekstu tās uzdotajiem jautājumiem, vai vismaz paskaidrotu faktiskos pieņēmumus, uz kuriem šie jautājumi ir balstīti. Iesniedzējtiesas nolēmumā piedevām ir jābūt norādītiem konkrētajiem iemesliem, kuri valsts tiesai ir likuši šaubīties par Savienības tiesību interpretāciju un uzskatīt par nepieciešamu uzdot Tiesai prejudiciālu jautājumu (spriedums, 2020. gada 1. oktobris, *Elme Messer Metalurgs*, C-743/18, EU:C:2020:767, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 50 Šīs prasības attiecībā uz lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu saturu ir ietvertas tieši Tiesas Reglamenta 94. pantā, kas iesniedzējtiesai ir jāievēro ar LESD 267. pantu ieviestās sadarbības ietvaros. Tās ir atgādinātas arī Eiropas Savienības Tiesas Ieteikumos valsts tiesām saistībā ar prejudiciālās tiesvedības ierosināšanu (OV 2018, C 257, 1. lpp.) (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. decembris, *Rittinger u.c.*, C-492/17, EU:C:2018:1019, 38. un 39. punkts).

- 51 Šajā gadījumā ir jākonstatē, ka, runājot par Regulas Nr. 1393/2007 interpretāciju, par ko ir pirmais un trešais jautājums, iesniedzējtiesa, kuras izskatīšanā ir negatīva jurisdikcijas kolīzija, nav atbilstoši tam, kas ir prasīts Reglamenta 94. pantā, Tiesai norādījusi, kādā ziņā pamatlietas atrisinājums ir atkarīgs no šīs regulas interpretācijas. Konkrēti, kā izriet no iesniedzējtiesas nolēmuma, atbildētāja pamatlietā ir vērsusies Horvātijas tiesās un cēlusi iebildumu par tai izsniegto izpildrakstu.
- 52 Attiecībā uz ceturto jautājumu un devītā jautājuma pirmo daļu iesniedzējtiesa turklāt nesniedz skaidrojumus par iemesliem, kas tai ir likuši šaubīties par pieņēmuma, saskaņā ar kuru līdz ar transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai stāvvietā uz publiska ceļa ir noslēgts līgums, saderību ar LESD 56. pantā paredzētajām tiesību normām par pakalpojumu sniegšanas brīvību vai arī par ietekmi, kāda šajā kontekstā varētu būt apstāklim, ka attiecīgā transportlīdzekļa īpašnieks ir fiziska vai juridiska persona.
- 53 No tā izriet, ka pirmais, trešais un ceturtais jautājums, kā arī devītā jautājuma pirmā daļa ir nepieņemami.

Par Tiesas kompetenci atbildēt uz astoto jautājumu un uz devītā jautājuma otro daļu

- 54 Ar astoto jautājumu un devītā jautājuma otro daļu, kas ir jāizvērtē vispirms, iesniedzējtiesa pauž šaubas par to, kā, ņemot vērā Regulas “Roma I” un “Roma II” normas, noteikt tiesību aktus, kuri ir piemērojami tiesiskajām attiecībām, kas ir radušās, novietojot transportlīdzekli stāvēšanai norobežotā stāvvietā uz publiska ceļa, situācijā, kad minētā novietošana stāvēšanai ir notikusi pirms attiecīgās dalībvalsts pievienošanās Savienībai.
- 55 Šajā ziņā Akta par Horvātijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem Līgumā par Eiropas Savienību, Līgumā par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumā (OV 2012, L 112, 21. lpp.) 2. pantā ir paredzēts, ka pamatlīgumi un tiesību akti, ko ES iestādes ir pieņēmušas pirms Horvātijas Republikas pievienošanās, ir saistoši šai dalībvalstij un piemērojami minētajā dalībvalstī vienīgi no tās pievienošanās datuma, proti, 2013. gada 1. jūlija.
- 56 Runājot par Regulu “Roma I”, no Tiesas judikatūras izriet, ka atbilstoši tās 28. pantam tās piemērošana ir atkarīga no attiecīgā līguma noslēgšanas datuma (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2016. gada 13. janvāris, *Raiffeisen Privatbank Liechtenstein*, C-397/15, nav publicēts, EU:C:2016:16, 16. punkts).
- 57 Attiecībā uz Regulu “Roma II” Tiesa ir atzinusi, ka atbilstoši tās 31. pantam vienīgais brīdis, kurš ir jāņem vērā, definējot šīs regulas piemērojamību laikā, ir brīdis, kad ir iestājies notikums, kas rada kaitējumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 17. novembris, *Homawoo*, C-412/10, EU:C:2011:747, 36. punkts).
- 58 Šajā gadījumā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka pamatlietā aplūkotā transportlīdzekļa novietošana stāvēšanai notika 2012. gada 30. jūnijā, proti, pirms Horvātijas Republikas pievienošanās Savienībai. No tā izriet, ka Regulas “Roma II” un “Roma II” *ratione temporis* nav piemērojamas un ka atbildēt uz astoto jautājumu un uz devītā jautājuma otro daļu nav Tiesas kompetencē.

Par otro jautājumu

- 59 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 1215/2012 1. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdzienā “civillietas un komerclietas” šīs tiesību normas izpratnē ietilpst tāda prasība par piedziņu attiecībā uz diennakts talona maksu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai stāvvietā, kas ir norobežota un atrodas uz publiska ceļa, kuru ir cēlusi sabiedrība, ko šādas stāvvietas apsaimniekot ir pilnvarojusi pašvaldība.

- 60 Runājot par Regulas Nr. 1215/2012 1. panta 1. punktā ietvertu jēdzienu “civillietas un komercietas” Tiesa vairākkārt ir atzinusi, ka, lai pēc iespējas nodrošinātu to tiesību un pienākumu vienlīdzību un vienveidību, kuri dalībvalstīm un ieinteresētajām personām izriet no šīs regulas, minētais jēdziens nav jāinterpretē vienkārši kā norāde uz dalībvalsts tiesībām. Šis jēdziens ir jāuzskata par autonomu jēdzienu, kas ir jāinterpretē, atsaucoties, pirmkārt, uz minētās regulas mērķiem un sistēmu un, otrkārt, uz vispārējiem principiem, kuri izriet no visu valstu tiesību sistēmām (spriedums, 2019. gada 28. februāris, *Gradbeništvo Korana*, C-579/17, EU:C:2019:162, 46. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 61 Piedevām vajadzība nodrošināt pienācīgu iekšējā tirgus darbību, kā arī saskaņotas justīcijas interesēs izvairīties no tā, ka dalībvalstīs tiek pieņemti savstarpēji nesavienojami nolēmumi, diktē jēdziena “civillietas un komercietas” plašu izpratni (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 10. septembris, *German Graphics Graphische Maschinen*, C-292/08, EU:C:2009:544, 22. un 23. punkts).
- 62 Lai noteiktu, vai prasība tiesā ietilpst jēdzienā “civillietas un komercietas” Regulas Nr. 1215/2012 1. panta 1. punkta izpratnē un līdz ar to šīs regulas piemērošanas jomā, ir jāidentificē tiesiskās attiecības, kas pastāv starp strīda pusēm, un tā priekšmets vai arī alternatīvi ir jāizvērtē celtās prasības pamats un tās celšanas kārtība (spriedums, 2020. gada 16. jūlijs, *Movic* u.c., C-73/19, EU:C:2020:568, 37. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 63 Tādējādi, lai gan noteikti strīdi starp valsts iestādi un privāttiesību subjektu var ietilpt Regulas Nr. 1215/2012 piemērošanas jomā, ja prasība tiesā attiecas uz *iure gestionis* veiktām darbībām, tā tas nav gadījumā, ja valsts iestāde rīkojas, īstenojot publisko varu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 7. maijs, *Rina*, C-641/18, EU:C:2020:349, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 64 Ja kāda strīda puse demonstrē publiskās varas prerogatīvas, īstenojot nesamērīgi plašas pilnvaras salīdzinājumā ar noteikumiem, kas ir piemērojami attiecībās starp privātpersonām, tas izslēdz šādu strīdu no “civillietu un komercietu” kategorijas Regulas Nr. 1215/2012 1. panta 1. punkta izpratnē (spriedums, 2020. gada 3. septembris, *Supreme Site Services* u.c., C-186/19, EU:C:2020:638, 57. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 65 Turklāt noteiktu darbību sabiedriskais mērķis pats par sevi nav pietiekams elements, lai šīs darbības kvalificētu par veiktām *iure imperii*, ja tās neatbilst pārmērīgu pilnvaru īstenošanai, no tādu noteikumu viedokļa, kas ir piemērojami attiecībās starp privātpersonām (spriedums, 2020. gada 3. septembris, *Supreme Site Services* u.c., C-186/19, EU:C:2020:638, 66. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 66 Šajā gadījumā attiecībā uz prasības pamatlietā priekšmetu – tā attiecas uz tāda parāda piedziņu, kas atbilst diennakts talona summai par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai norobežotā stāvvietā uz publiska ceļa, tai pieskaitot procedūras izdevumus.
- 67 Kā izriet no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem, šī prasība, lai gan *Obala* to ir cēlusi atbilstoši pilnvarojumam, kas tai ir piešķirts ar publiskās varas aktu, ir balstīta uz privāttiesiskām attiecībām, kurās puses uzņemas tiesības un pienākumus atbilstoši Lēmumā par transportlīdzekļu novietošanu stāvēšanai Zadaras pilsētā paredzētajiem līguma par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai vispārīgajiem noteikumiem, tostarp attiecībā uz pienākumu apmaksāt talonu atbilstoši stundas likmei vai diennakts talonu un uz šo talonu cenu. Līgums par diennakts talonu tiek uzskatīts par noslēgtu, ja netiek apmaksāts talons atbilstoši stundas likmei.
- 68 Turklāt, kā izriet no Horvātijas valdības sniegtajām rakstveida atbildēm uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem, pienākums diennakts talona transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai neapmaksāšanas gadījumā segt faktiskās izmaksas, kā arī likumiskos nokavējuma procentus ir balstīts uz Horvātijas Likumu par saistībām, kurā ir paredzētas kreditora tiesības uz kompensāciju pilnā apjomā.
- 69 No Tiesas rīcībā esošajos lietas materiālos ietvertās informācijas izriet arī, ka diennakts talons par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai nav sankcija par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu.

- 70 Attiecībā uz prasības pamatlietā pamatu un tās celšanas kārtību ir jānorāda arī, ka maksas par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai iekasēšanu *Obala* veic saskaņā ar vispārīgo tiesību normām, atbilstoši Likumam par piespiedu izpildi uzsākot sākotnēju procedūru pie notāra, kurai seko tiesvedība tiesā, kas tiek uzsākta pēc tam, kad atbildētājs izpildes procedūrā ir cēlis iebildumu pret minētā notāra izdoto izpildrakstu.
- 71 Piedevām tāpat kā situācijā, kas ir aplūkota lietā, kura ir pamatā 2017. gada 9. marta spriedumam *Pula Parking* (C-551/15, EU:C:2017:193), *Obala*, izsniedzot ieinteresētajām personām diennakts talonu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai, pati neizdod izpildes rīkojumu, atkāpjoties no vispārīgo tiesību normām, jo pēc šādas izsniegšanas šī sabiedrība vienkārši var atsaukties uz publisku aktu, uz kura pamata tā var uzsākt procedūru atbilstoši Likumam par piespiedu izpildi vai eventuāli – apstrīdēšanas gadījumā – tiesvedību.
- 72 No iepriekš minētā izriet – ne tiesiskās attiecības, kas pastāv starp pusēm saistībā ar tādu prasību kā pamatlietā aplūkotā, ne arī šādas prasības pamats un celšanas kārtība nevar tikt uzskatītas par tādām, kuras liecinātu par publiskās varas prerogatīvu izmantošanu Savienības tiesību izpratnē, un tādējādi šāda veida prasība ietilpst jēdzienā “civillietas un komercietas” Regulas Nr. 1215/2012 1. panta 1. punkta izpratnē un šīs regulas piemērošanas jomā.
- 73 Ņemot vērā šos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1215/2012 1. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdzienā “civillietas un komercietas” šīs tiesību normas izpratnē ietilpst tāda prasība par piedziņu attiecībā uz diennakts talona maksu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai stāvvietā, kas ir norobežota un atrodas uz publiska ceļa, kuru ir cēlusi sabiedrība, ko šādas stāvvietas apsaimniekot ir pilnvarojusi pašvaldība.

Par sesto jautājumu

- 74 Ar sesto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 1215/2012 24. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdzienā “nekustamā īpašuma noma/īre” šīs tiesību normas izpratnē ietilpst prasība par piedziņu attiecībā uz diennakts talona maksu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai norobežotā stāvvietā uz publiska ceļa.
- 75 Atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai Regulas Nr. 1215/2012 II nodaļā paredzētā vispārējā jurisdikcijas noteikšanas sistēma ir balstīta uz tās 4. panta 1. punktā paredzēto vispārīgo noteikumu, saskaņā ar kuru personas ar domicilu kādā dalībvalstī var iesūdzēt attiecīgās dalībvalsts tiesā neatkarīgi no viņu pilsonības (spriedums, 2018. gada 4. oktobris, *Feniks*, C-337/17, EU:C:2018:805, 35. punkts).
- 76 Tikai atkāpjoties no vispārīgā noteikuma par atbildētāja domicila tiesu jurisdikciju, Regulas Nr. 1215/2012 II nodaļas 6. iedaļā ir paredzēts zināms skaits noteikumu par izņēmuma jurisdikciju, tostarp šīs regulas 24. panta 1. punktā ietvertais noteikums, ar ko jurisdikcija izlemt lietas, kuru priekšmets ir nekustamā īpašuma noma/īre, tiek piešķirta tās dalībvalsts tiesām, kuras teritorijā atrodas attiecīgais nekustamais īpašums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 10. jūlijs, *Reitbauer* u.c., C-722/17, EU:C:2019:577, 38. punkts). Ņemot vērā minētās regulas 24. panta 1. punkta normu izņēmuma raksturu, tās nedrīkst tikt interpretētas plašāk, nekā prasa to mērķis (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 16. novembris, *Schmidt*, C-417/15, EU:C:2016:881, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 77 Runājot par šo tiesību normu mērķi ir jāatgādina, kā tas izriet no Tiesas pastāvīgās judikatūras, ka galvenais iemesls tās dalībvalsts tiesu izņēmuma jurisdikcijai, kuras teritorijā atrodas nekustamais īpašums, ir apstākļi, ka atrašanās vietas tiesai, ņemot vērā, ka tā atrodas tuvāk, ir vislabāk iespējams iegūt precīzu informāciju par faktiskajiem apstākļiem un piemērot noteikumus un paražas, kas parasti ir atrašanās valsts noteikumi un paražas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 16. novembris, *Schmidt*, C-417/15, EU:C:2016:881, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 78 Konkrēti attiecībā uz nekustamā īpašuma nomu/īri no Tiesas judikatūras izriet, ka šī izņēmuma jurisdikcija ir pamatota ar komplekso raksturu, kas piemīt īpašnieka un nomnieka/īrnieka tiesiskajām attiecībām, kuras ietver virkni tiesību un pienākumu papildus tiem, kas attiecas uz nomas/īres maksu. Šīs tiesiskās attiecības ir regulētas tās valsts imperatīva rakstura tiesību aktos, kurā atrodas iznomātais/izīrētais nekustamais īpašums, piemēram, tajos, ar ko ir noteikta par nekustamā īpašuma uzturēšanu un nekustamā īpašuma nodokļu samaksu atbildīgā persona, ar ko ir regulēti nekustamā īpašuma lietotāja pienākumi attiecībā pret kaimiņiem, kā arī tajos, ar ko ir paredzēta kontrole pār īpašnieka tiesībām atgūt nekustamā īpašuma valdījumu pēc nomas/īres līguma beigām vai to ierobežojumi (rikojums, 2019. gada 15. maijs, *MC, C-827/18*, nav publicēts, EU:C:2019:416, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 79 Šajā gadījumā, kā izriet no iesniedzējtiesas nolēmuma, prasība pamatlietā attiecas nevis uz nekustamā īpašuma lietošanas nosacījumiem, bet gan uz tādas maksas piedziņu, kas rodas, novietojot transportlīdzekli stāvēšanai norobežotā stāvvietā uz publiska ceļa. Neatkarīgi no šādi izveidoto tiesisko attiecību kvalifikācijas valsts tiesībās uz tādu prasību, ņemot vērā tās priekšmetu un valsts tiesai veicamās pārbaudes apjomu, nevar attiekties Regulas Nr. 1215/2012 24. panta 1. punktā paredzētais noteikums par izņēmuma jurisdikciju.
- 80 Ņemot vērā šos apsvērumus, uz sesto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1215/2012 24. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdzienā “nekustamā īpašuma noma/īre” šīs tiesību normas izpratnē neietilpst prasība par piedziņu attiecībā uz diennakts talona maksu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai norobežotā stāvvietā uz publiska ceļa.

Par piekto un septīto jautājumu

- 81 Ar piekto un septīto jautājumu, kuri ir jāizvērtē kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā vispirms, vai Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka “lietās, kas attiecas uz līgumiem” šīs tiesību normas izpratnē ietilpst prasība par piedziņu attiecībā uz diennakts talona maksu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai norobežotā stāvvietā uz publiska ceļa, un turpinājumā – vai tad, ja atbilde ir apstiprinoša, līgums par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai, kas ir noslēgts šādos apstākļos, ir līgums par pakalpojumu sniegšanu šīs regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma izpratnē, un, visbeidzot, – vai tad, ja atbilde ir noliedzīga, uz šādu prasību ir attiecināms minētās regulas 7. panta 2. punktā paredzētais noteikums par īpašo jurisdikciju lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu.
- 82 Pirmkārt, runājot par prasības pamatlietā līgumisko vai neatļautas darbības raksturu, ir jāatgādina, ka jēdzieni “lietas, kas attiecas uz līgumiem” un “lietas, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu” attiecīgi Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punkta un 2. punkta izpratnē ir jāinterpretē autonomi, atsaucoties galvenokārt uz šīs regulas sistēmu un mērķiem, lai nodrošinātu tās vienveidīgu piemērošanu visās dalībvalstīs. Tādējādi šie jēdzieni nevar tikt saprasti kā norādes uz valsts tiesā izvērtējamo tiesisko attiecību kvalifikāciju piemērojamajās valsts tiesībās (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 14. jūlijs, *Granarolo, C-196/15*, EU:C:2016:559, 19. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 83 Šajā ziņā Tiesa ir atzinusi, ka jēdziens “lietas, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu” Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 2. punkta izpratnē aptver visas prasības, ar kurām tiek lūgts konstatēt atbildētāja atbildību un kuras nav saistītas ar “lietām, kas attiecas uz līgumiem” šīs regulas 7. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē, jo tas nav balstīts uz juridisku pienākumu, ko viena persona būtu brīvprātīgi uzņēmusies attiecībā uz citu (spriedums, 2020. gada 24. novembris, *Wikinghof, C-59/19*, EU:C:2020:950, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 84 Tā ir precizējusi, ka vai nu Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punkta, vai tās 7. panta 2. punkta piemērojamība ir atkarīga, pirmkārt, no prasītāja izvēles atsaukties vai neatsaukties uz vienu no šiem īpašās jurisdikcijas noteikumiem, un, otrkārt, no tā, kā tiesa, kuras izskatīšanā ir lieta, vērtē šajās tiesību normās paredzētos konkrētos nosacījumus (spriedums, 2020. gada 24. novembris, *Wikinghof*, C-59/19, EU:C:2020:950, 29. punkts).
- 85 Tādējādi, kad prasītājs atsaucas uz vienu no minētajiem noteikumiem, tiesai, kura izskata lietu, ir jāpārbauda, vai prasītāja prasījumiem neatkarīgi no to kvalifikācijas valsts tiesībās ir līgumisks vai – tieši otrādi – neatļautas darbības vai kvazidelikta raksturs minētās regulas izpratnē (spriedums, 2020. gada 24. novembris, *Wikinghof*, C-59/19, EU:C:2020:950, 30. punkts).
- 86 No tā izriet, ka uzreiz ir jāpārbauda, vai prasībai par piedziņu attiecībā uz diennakts talona maksu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai norobežotā stāvvieta uz publiska ceļa neatkarīgi no tās kvalifikācijas valsts tiesībās ir līgumisks raksturs.
- 87 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, lai gan Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punktā nav prasīta rakstveida līguma noslēgšana, tomēr šīs tiesību normas piemērošanai neizbēgami ir jākonstatē līgumsaistības. Ir jāprecizē – var uzskatīt, ka šādas saistības ir radušās klusējot, it īpaši tad, ja tas izriet no nepārprotamām darbībām, kuras izsaka pušu gribu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 14. jūlijs, *Granarolo*, C-196/15, EU:C:2016:559, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 88 Šajā gadījumā no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka publisko stāvlaukumu lietošanas vispārīgie noteikumi, proti, tostarp stāvvieta, transportlīdzekļu novietošanas stāvēšanai grafiku un cenu noteikšana, ieskaitot pienākumu apmaksāt diennakts talonu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai, tika publicēti Lēmumā par transportlīdzekļu novietošanu stāvēšanai Zadaras pilsētā. Transportlīdzekļa novietošana stāvēšanai norobežotā stāvvieta uz publiska ceļa rada tiesiskas attiecības starp šīs vietas apsaimniekotāju un personu, kas to ir lietojusi, apmaksājot diennakts talonu vai talonu atbilstoši stundas likmei par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai, kuru raksturs var kvalificēts kā līgumisks.
- 89 Tādējādi prasība par piedziņu attiecībā uz diennakts talona maksu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai ir balstīta uz apgalvoto līgumisko saistību neizpildi un ietilpst jēdzienā “lietas, kas attiecas uz līgumiem” Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē, un līdz ar to Horvātijas tiesu jurisdikcija var tikt pamatota ar šo tiesību normu neatkarīgi no pamatlietā aplūkoto līguma par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai rakstura.
- 90 Slovēnijas valdības atbildē uz Tiesas uzdotajiem rakstveida jautājumiem izvirzītais arguments, saskaņā ar kuru atbildētāja izpildes procedūrā neesot brīvprātīgi uzņēmusies pienākumu, jo šajā gadījumā pamatlietā aplūkoto transportlīdzekli stāvēšanai attiecīgajā stāvvieta neesot novietojuši pati šī puse, bet gan lizingaņēmējs, nevar likt apšaubīt prasības pamatlietā līgumisko raksturu. Šis arguments attiecas uz izvērtējumu pēc būtības, kas tiesai ir jāveic pēc tam, kad tā ir lēmusi par savu jurisdikciju.
- 91 Šajā ziņā Tiesa ir atzinusi, ka tiesai, kurā ir celta prasība par līguma izpildi, ir jurisdikcija saskaņā ar Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punktu pat tad, ja atbildētājs kā aizstāvības pamatu izvirza šī līguma nepastāvēšanu (spriedums, 1982. gada 4. marts, *Effer*, 38/81, EU:C:1982:79, 8. punkts).
- 92 Otrkārt, runājot par iespēju līgumu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai pamatlietā kvalificēt kā līgumu par pakalpojumu sniegšanu Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta piemērošanas nolūkā ir jāprecizē, ka šāda kvalifikācija izslēgtu minētās regulas 7. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētā jurisdikcijas noteikuma piemērošanu. Ņemot vērā ar šīs tiesību normas c) apakšpunktu iedibināto hierarhiju starp a) un b) apakšpunktu, a) apakšpunktā paredzētais jurisdikcijas noteikums var tikt piemērots tikai alternatīvi un tad, ja nav piemērojami minētajā b) apakšpunktā ietvertie jurisdikcijas noteikumi (spriedums, 2018. gada 8. marts, *Saey Home & Garden*, C-64/17, EU:C:2018:173, 34. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 93 Jēdziens “pakalpojumi” Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma izpratnē nozīmē vismaz to, ka puse, kas tos sniedz, veic noteiktu darbību, saņemot par to atlīdzību (spriedums, 2018. gada 8. marts, *Saey Home & Garden*, C-64/17, EU:C:2018:173, 38. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 94 Attiecībā uz kritēriju, kas saistīts ar darbības esamību, – ir prasīta aktīvu darbību veikšana un izslēgta vienkārša atturēšanās no tām (spriedums, 2018. gada 8. marts, *Saey Home & Garden*, C-64/17, EU:C:2018:173, 39. punkts). Tādējādi Tiesa ir atzinusi, ka līgums, ar kuru intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks nodod savam līgumpartnerim tā izmantošanas tiesības apmaiņā pret atlīdzības samaksu, neietver šādu darbību, jo intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks, piešķirot izmantošanas tiesības, neveic nekādu pakalpojumu, bet tikai apņemas ļaut savam līgumpartnerim brīvi izmantot minētās tiesības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 23. aprīlis, *Falco Privatstiftung un Rabitsch*, C-533/07, EU:C:2009:257, 30. un 31. punkts).
- 95 Šajā gadījumā no Tiesas rīcībā esošās informācijas izriet, ka *Obala* ir atbildīga par publisko stāvlaukumu apsaimniekošanu, un tas nozīmē noteiktu darbību, kas ietver vismaz stāvvieta ierīkošanu, norobežošanu un marķēšanu uz publiska ceļa, kā arī maksas par transportlīdzekļu novietošanu stāvēšanai iekasēšanas kārtības administrēšanu.
- 96 Runājot par kritēriju attiecībā uz atlīdzību, kas samaksāta apmaiņā pret darbību, šajā gadījumā netiek apstrīdēts, ka diennakts talona par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai apmaksā var tikt kvalificēta kā atlīdzība.
- 97 Tādējādi un, kā būtībā ir norādīts ģenerālvokāta secinājumu 119. un 120. punktā, pamatlietā aplūkotais līgums par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai var tikt kvalificēts kā “līgums par pakalpojumu sniegšanu” Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma izpratnē.
- 98 Līdz ar to uz piekto un septīto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, pirmkārt, “lietās, kas attiecas uz līgumiem” šīs tiesību normas izpratnē ietilpst prasība par tādas maksas piedziņu, kas izriet no līguma, kura priekšmets ir transportlīdzekļa novietošana stāvēšanai vienā no norobežotām stāvvietām uz publiska ceļa, kuras organizē un apsaimnieko šim nolūkam pilnvarota sabiedrība, un, ka, otrkārt, šis līgums ir līgums par pakalpojumu sniegšanu šīs regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma izpratnē.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 99 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi civillietās un komerclietās 1. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdzienā “civillietas un komerclietas” šīs tiesību normas izpratnē ietilpst tāda prasība par piedziņu attiecībā uz diennakts talona maksu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai stāvvietā, kas ir norobežota un atrodas uz publiska ceļa, kuru ir cēlusi sabiedrība, kas šādas stāvvietas apsaimniekot ir pilnvarojusi pašvaldība.**

- 2) Regulas Nr. 1215/2012 24. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdzienā “nekustamā īpašuma noma/īre” šīs tiesību normas izpratnē neietilpst prasība par piedziņu attiecībā uz diennakts talona maksu par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai norobežotā stāvvietā uz publiska ceļa.
- 3) Regulas Nr. 1215/2012 7. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, pirmkārt, “lietas, kas attiecas uz līgumiem” šīs tiesību normas izpratnē ietilpst prasība par tādas maksas piedziņu, kas izriet no līguma, kura priekšmets ir transportlīdzekļa novietošana stāvēšanai vienā no norobežotām stāvvietām uz publiska ceļa, kuras organizē un apsaimnieko šim nolūkam pilnvarota sabiedrība, un, otrkārt, šis līgums ir līgums par pakalpojumu sniegšanu šīs regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma izpratnē.

[Paraksti]